

Primers passos cap al dret cultural en la infància

Publicat per [Interacció](#) [1] el 02/04/2019 - 13:55 | Última modificació: 20/04/2026 - 16:24

L'informe *La infància como público cultural* planteja un desplaçament de fons en la manera d'entendre la relació entre cultura i infància. Ja no es tracta únicament de preparar futurs públics, sinó de reconèixer els infants com a subjectes culturals en present, amb drets propis i capacitat de participació. Aquest canvi no és només conceptual. Té conseqüències directes en la manera com es dissenyen les polítiques públiques, especialment en el pas d'una mirada centrada en la protecció a una altra que incorpora la participació com a principi estructural

El punt de partida és clar. La infància no és només una etapa biològica, sinó una construcció social que ha evolucionat històricament. Durant molt de temps ha estat considerada un objecte de protecció, subordinat a l'adult i definit per allò que encara no és. El nou enfocament trenca aquesta lògica i reconeix els infants com a actors socials, amb capacitat d'intervenció i amb dret a ser escoltats. Aquest gir situa la cultura en un lloc diferent: ja no com a instrument de socialització futura, sinó com a espai de participació i construcció de sentit en el present.

Aquest canvi es vincula amb el desenvolupament dels drets de la infància, especialment a partir de la Convenció de 1989 i les seves interpretacions posteriors. L'article 31, sovint poc desenvolupat, reconeix el dret dels infants a participar en la vida cultural i artística. La seva lectura amplia el camp d'acció de les polítiques culturals, que han de garantir no només l'accés, sinó també les condicions per a una participació efectiva i en igualtat de condicions. Això implica entendre la cultura com un espai de pertinença, d'expressió i de construcció d'identitat, i no només com un bé a consumir.

Tanmateix, aquest reconeixement es produeix en un context marcat per desigualtats estructurals. L'accés a la cultura durant la infància està fortament condicionat per factors com la classe social, el nivell educatiu, l'origen o la composició familiar. Aquestes desigualtats no són anecdòtiques. Són determinants en la configuració dels hàbits culturals futurs i, per tant, en la reproducció de les desigualtats culturals en l'edat adulta. La política cultural, en aquest sentit, no pot actuar de manera aïllada. Necessita articular-se amb altres àmbits de política pública.

L'informe identifica tres espais clau per a l'acció: la família, l'escola i el mateix infant com a subjecte actiu. La família apareix com a primer espai de socialització cultural, amb una incidència directa dels recursos materials i simbòlics disponibles. L'escola, com a institució universal, esdevé un espai privilegiat per a la igualació d'oportunitats, especialment a través de la integració de les arts i la cultura en el currículum i en les activitats educatives. Finalment, el reconeixement de l'infant com a agent actiu obre la porta a estratègies que no es limiten a oferir continguts, sinó que incorporen la seva veu en la definició de les polítiques i els programes.

En aquest marc, la cultura es mou entre dues tensions. D'una banda, continua operant sota la lògica de formació de públics futurs. De l'altra, es veu interpel·lada a reconèixer la infància com a ciutadania cultural plena. Aquest desplaçament no està resolt. Les polítiques actuals mostren avenços, però també una presència limitada de la cultura en els plans d'infància i una tendència a situar-la en un lloc secundari. El dret cultural en la infància, per

tant, no és encara una realitat consolidada. Es troba en un moment inicial, en què els marcs conceptuals són més sòlids que les pràctiques que els han de desplegar.

Observatorio Vasco de la Cultura

[La infancia como público cultural: conceptualización de la relación entre infancia y cultura: claves para la acción \[2\].](#) (2019)

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: accés a la cultura

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: polítiques culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2019/drets-culturals-infancia>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/infancia_publico_cultural.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7934>